

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 22. 1. 2014
SWD(2014) 18 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument k

Návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady

**o zriadení a prevádzke rezervy stability trhu pre systém Únie na obchodovanie s
emisiami skleníkových plynov a o zmene smernice 2003/87/ES**

{COM(2014) 20 final}
{SWD(2014) 17 final}

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument k

Návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady

o zriadení a prevádzke rezervy stability trhu pre systém Únie na obchodovanie s emisiami skleníkových plynov a o zmene smernice 2003/87/ES

1. VYMEDZENIE PROBLÉMU

Na začiatku tretieho obdobia obchodovania (2013 – 2020) sa systém obchodovania s emisiami EÚ (ETS) vyznačoval nadbytkom zhruba 2 miliardy kvót.¹ Očakáva sa, že v najbližších rokoch sa tento nadbytok zvýši a do roku 2020 dosiahne úroveň viac ako 2,6 miliardy kvót a následne do roku 2028 iba postupne klesne na zhruba 2,1 miliardy (referenčný scenár²).

Súčasnú nerovnováhu v systéme ETS EÚ spôsobuje v prvom rade hospodárska kríza a veľký prílev medzinárodných kreditov na konci fázy 2 vzhľadom na obmedzenia použitia určitých kreditov zavedených vo fáze 3. Existuje nesúlad medzi aukčnou ponukou emisných kvót, ktorá je stanovená veľmi nepružne a dopytom po nich, ktorý je pružný a ovplyvnený ekonomickými cyklami, cenami fosílnych palív, ako aj doplnkovými politikami na zabezpečenie zníženia.

Aj keď je v systéme stropov a obchodovania, ako je systém ETS EÚ, zaručený dohodnutý environmentálny cieľ, vyjadrený stropom obmedzujúcim celkové emisie za dané obdobie, cieľu nákladovej efektívnosti, vyjadrenému celkovými nákladmi, takisto prináleží ústredný význam. Existencia vysokého nadbytku je problémom, pretože sa očakáva, že EÚ zablokuje vysokouhlíkovým kapitálom a investíciami. Znižuje dynamickú účinnosť výstupu založeného na trhu a preto zo strednodobého a dlhodobého hľadiska zvyšuje celkové náklady, ktoré sú významné pre výzvu spojenú so zmenou klímy.

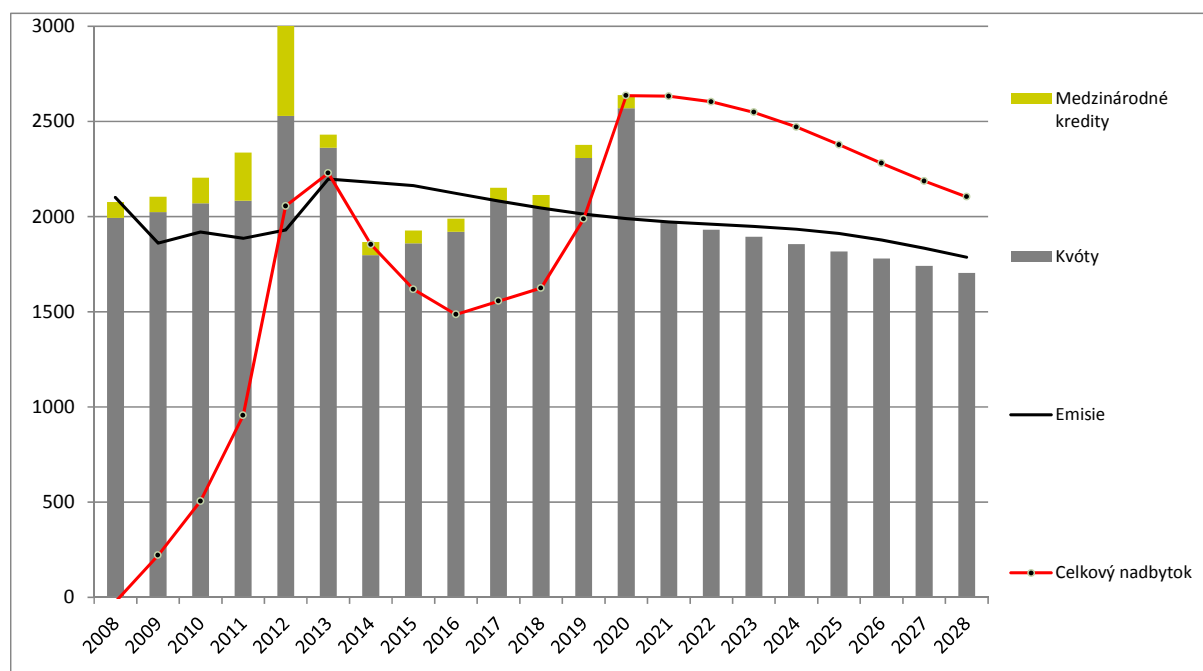
Ako krátkodobé opatrenie na zmiernenie účinkov tohto problému v kontexte dodatočných dočasných nerovnováh, spôsobených regulačnými zmenami spojenými s prechodom do fázy 3, Komisia navrhla odložiť (back-load) aukciu 900 miliónov kvót na začiatok fázy 3. K tomuto odloženiu sa členské štáty vo Výbore pre zmenu klímy v rámci komitologického postupu vyjadrili kladne. Aj keď toto opatrenie práve skúma Európsky parlament a Rada, v tomto posúdení vplyvu sa odloženie berie ako fakt. Odložením a opatreniami, ktoré sa analyzujú v tomto posúdení vplyvu, sa sledujú dopĺňajúce ciele.

¹ Nadbytok je definovaný ako rozdiel medzi kumulatívnym množstvom kvót dostupných na účely súladu s predpismi na konci daného roka a kumulatívnym množstvom kvót efektívne použitých na účely súladu s emisnými predpismi do tohto daného roka.

² Pri referenčnom scenári sa predpokladá úplná realizácia existujúcich politík, vrátane dosiahnutia cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a znižovania emisií skleníkových plynov do roku 2020 a vykonávania smernice o energetickej efektívnosti. Pri základnom scenári sa predpokladajú iba tie politiky, ktoré sa už zrealizovali a nedosahujú sa pri ňom všetky ciele vo všetkých členských štátoch, napríklad ciele v oblasti obnoviteľných zdrojov. Pri základnom scenári sa očakáva, že nadbytok zostane na úrovni 2 miliárd v roku 2020.

Ako sa zdôraznilo už v správe o stave európskeho trhu s uhlíkom v roku 2012 (správa o trhu s uhlíkom)³, odloženie však vedie k opätovnému nárastu nadbytku v rokoch 2019 a 2020, a preto nemá vplyv na priemernú veľkosť štrukturálneho nadbytku vo výške viac ako 1,8 miliardy kvót vo fáze 3, pričom vrchol vo výške 2,6 miliardy kvót dosiahne v roku 2020 (pozri Figure 1). Toto posúdenie vplyvu je zamerané práve na štrukturálny nadbytok (a možnosti jeho riešenia udržateľným spôsobom).

Obrázok 1: Historický a plánovaný budúci profil ponuky a dopytu do roku 2028 pri odložení

2. CIEĽ

Operačným cieľom je zabezpečiť medziasovú účinnosť⁴ trhu s uhlíkom v krátkodobom horizonte a neskôr, v nastavení trhu, ktoré sa vyznačuje rozsiahlymi aukciami, pričom sa zohľadní potreba jednoduchosti a predvídateľnosti. Tento cieľ si vyžaduje riešenie štrukturálneho nadbytku, ktorý podľa očakávania bude pretrvávať aj v prípade iných možných opatrení po roku 2020 v súvislosti s rámcom na rok 2030 (t. j. revízie lineárneho koeficientu zníženia, použitia medzinárodných kreditov, rozšírenia rozsahu pôsobnosti). Ďalej si vyžaduje zvýšenie odolnosti systému ETS EÚ v súvislosti s rozsiahlymi udalosťami, ktoré môžu vážne narušiť rovnováhu medzi ponukou a dopytom.

3. MOŽNOSTI

V novembri 2012 Komisia v správe o trhu s uhlíkom vypracovala neúplný zoznam šiestich možností štrukturálnych opatrení. Posúdenie vplyvu rámca v oblasti zmeny klímy a energetiky do roku 2030 obsahuje všeobecné posúdenie vplyvov týchto možností, ktoré reálne nemajú potenciál obnoviť rovnováhu medzi ponukou a dopytom v krátkodobom horizonte, ale mali by vplyv iba v kontexte rámca do roku 2030 (včasná revízia lineárneho koeficientu zníženia, rozšírenie rozsahu pôsobnosti systému ETS EÚ na ďalšie odvetvia a použitie prístupu k medzinárodným kreditom). Možnosť zvýšenia cieľa sa vylúčila zo zamerania

³ COM(2012) 652.

⁴ V kontexte trhov s uhlíkom sa tak označuje optimálna rovnováha medzi signálom ceny uhlíka a investíciami do nízkouhlíkových technológií, ktoré sú potrebné teraz a tými, ktoré budú potrebné v budúcnosti.

posúdenia vplyvu do roku 2030 na základe spätnej väzby od zainteresovaných strán. Počas verejných konzultácií o štrukturálnych opatreniach vyplynula z diskusie dodatočná možnosť – zriadenie mechanizmu rezervy, ktorým sa zabezpečí pružnejšia aukčná ponuka emisných kvót.

Tabuľka 1: Porovnanie možností uvedených v správe o trhu s uhlíkom

	Stanoviská zainteresovaných strán*	Potenciálna efektivita zlepšenia fungovania európskeho trhu s uhlíkom vo fáze 3
a) Zvýšenie cieľa EÚ znížiť emisie na 30 % do roku 2020	Veľmi obmedzená podpora	Nie je predmetom tohto posúdenia Sprevádzalo by ho zníženie aukčnej ponuky počas fázy 3 zhruba o 1,4 miliardy kvót. Mohlo by mať potenciál zlepšiť fungovanie trhu v krátkodobom horizonte Referenčné prognózy emisií na rok 2020 sa už teraz vlastne veľmi približujú úrovniám súvisiacim s cieľom 30 % zníženia. To znamená, že aj keby EÚ nebola schopná zvýšiť svoj cieľ na 30 %, úplným splnením iných dohodnutých cieľov je možné znížiť emisie v EÚ na úroveň, ktorá by bola v súlade s tým, čo sa vyžaduje na dosiahnutie zvýšenia cieľa na 30 %
b) Stiahnutie určitého množstva kvót vo fáze 3	Stredná podpora	Skoré stiahnutie určitého množstva kvót má potenciál vytvoriť nedostatok a zlepšiť fungovanie trhu v krátkodobom horizonte
c) Včasná revízia ročného lineárneho koeficientu zníženia	Stredná podpora	Obmedzený potenciál zlepšiť fungovanie trhu v krátkodobom horizonte Očakáva sa však pozitívny vplyv v strednodobom a dlhodobom horizonte
d) Rozšírenie rozsahu pôsobnosti systému ETS EÚ na ďalšie odvetvia	Obmedzená podpora (vo fáze 3)	Obmedzený potenciál zlepšiť fungovanie trhu v tejto fáze v krátkodobom horizonte Potrebné je ďalej preskúmať posúdenie administratívnych výziev a potenciálu na zlepšenie fungovania trhu od fázy 4 Potenciálne však iné výhody, napríklad v zmysle technologicky neutrálnych stimulov naprieč odvetviami
e) Používanie prístupu k medzinárodným kreditom	Obmedzená podpora (vo fáze 3)	Veľmi obmedzený potenciál zlepšiť fungovanie trhu v krátkodobom horizonte Kumulovaným odovzdaním medzinárodných kreditov sa už využili viac ako dve tretiny sumy povolenej do roku 2020
f) Diskrečné mechanizmy riadenia cien	Veľmi obmedzená podpora mechanizmov zameraných na cenu	Nie je predmetom tohto posúdenia ETS EÚ je nástroj založený na objeme, nie na cene
Dodatočná možnosť	Stredná podpora mechanizmu zameraného na (aukčnú) ponuku s cieľom riešiť	Potenciál zlepšenia fungovania trhu v krátkodobom horizonte Očakáva sa, že najužitočnejším a najjednoduchším mechanizmom bude rezerva

	nerovnováhu na trhu	kvót
--	---------------------	------

Na základe uvedených skutočností je toto posúdenie zamerané na tri možnosti a niekoľko čiastkových možností, ktoré by sa mohli reálne uskutočniť a prostredníctvom ktorých by sa mohlo obnoviť správne fungovanie systému ETS EÚ v krátkodobom horizonte:

- Možnosť 1: Stiahnutie určitého množstva kvót vo fáze 3
- Možnosť 2: Pružnejšia aukčná ponuka v podobe rezervy stability trhu (dodatočná možnosť založená na variante možnosti diskrečných mechanizmov riadenia cien zo správy o trhu s uhlíkom)
- Možnosť 3: Kombinácia rezervy stability trhu a stiahnutia určitého množstva kvót vo fáze 3

3.1. Čiastkové možnosti trvalého stiahnutia

Na účely tohto posúdenia, vzhľadom na súčasný nadbytok a jeho očakávaný vývoj, sa na množstvo stiahnutých kvót stanovuje vyšší horný limit vo výške 1 400 miliónov kvót.

Mohli by sa samozrejme navrhnuť aj iné množstvá stiahnutých kvót. V rámci analýzy citlivosti sa posudzuje ďalšia čiastková možnosť s nižším množstvom 500 miliónov kvót (možnosť 1b).

3.2. Čiastkové možnosti rezervy stability trhu

Rezerva stability trhu by v zásade fungovala na základe:

- pripočítania kvót do rezervy po ich odčítaní od budúcich aukčných objemov s cieľom zmierniť nestabilitu trhu v dôsledku veľkého dočasného nadbytku v systéme ETS EÚ;
- uvoľnenia kvót z rezervy a ich pripočítania k budúcim aukčným objemom s cieľom zmierniť nestabilitu trhu v dôsledku veľkého dočasného deficitu v systéme ETS EÚ.

Rezervou stability trhu ako mechanizmom založeným na pravidlách, by sa zmenil iba časový rozvrh aukčných objemov. Neovplyvnila by úroveň alebo časový rozvrh bezodplatného prideľovania. Navyše by nemala vplyv na strop a neviedla by k zmene úrovne environmentálnych ambícií.

Na základe predbežného posúdenia rôznych koncepčných aspektov sa z hľadiska vplyvu na nerovnováhu trhu posudzujú viaceré čiastkové možnosti týkajúce sa rozhodujúcich faktorov pripočítavania alebo uvoľňovania kvót z rezervy (aktivačných mechanizmov), ako aj výška úpravy. Možné sú aj iné kombinácie prvkov.

Tabuľka 2: Čiastkové možnosti rezervy stability trhu

Opis	Možnosť	Aktivačný mechanizmus	Výška úpravy
Relatívne úzke pásmo a neobmedzené	2a	Celkový nadbytok prekračuje rozpätie 40 – 50 % nad stropom	Vzdialenosť od pásma / neobmedzené
Relatívne úzke pásmo a	2b	Celkový nadbytok prekračuje rozpätie 40 – 50	Limit 100 miliónov

obmedzené		% nad stropom	kvót
Absolútne široké pásmo a neobmedzené	2c	Celkový nadbytok prekračuje rozpätie 400 – 1 000 miliónov kvót	Vzdialenosť od pásma / neobmedzené
Absolútne široké pásmo a obmedzené	2d	Celkový nadbytok prekračuje rozpätie 400 – 1 000 miliónov kvót	10 % kumulatívneho nadbytku / časť v objeme 100 miliónov kvót
Ročná zmena a neobmedzené	2e	Ročná zmena nadbytku > 100 miliónov kvót	Neobmedzené / zmena nadbytku nad 100 miliónov kvót
Ročná zmena a obmedzené	2f	Ročná zmena nadbytku > 100 miliónov kvót	50 % zmeny nadbytku nad 100 miliónov kvót
HDP	2g	Prognóza rastu HDP prekračuje 2 – 3 %	Časti po 200 miliónoch kvót

Väčšina čiastkových možností je zameraná na aktivačné mechanizmy založené na nadbytku. Majú významnú výhodu v tom, že sú schopné zohľadniť vplyv doplnkových politík, napríklad opatrenia v oblasti obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti. Vzhľadom na stanoviská zainteresovaných strán k významu zachovania charakteru systému ETS EÚ ako nástroja založeného na množstve, v rámci ktorého ceny uhlíka nestanovujú zákonodarcovia, ale vyplývajú z vývoja na trhu, toto posúdenie nie je zamerané na aktivačné mechanizmy založené na cenách.

Prvý súbor čiastkových možností je zameraný na aktivačné mechanizmy založené na nadbytku (možnosti 2a – 2f), buď vo vzťahu ku kumulatívne nadbytku alebo k zmene nadbytku. Cieľom tohto mechanizmu by bolo udržať nadbytok v hraniciach vopred vymedzeného cieľového rozpätia (pásma). Keďže stanoviská k optimálnym hodnotám aktivačných mechanizmov ešte nie sú konečné, vyberajú sa rôzne úrovne pásma nadbytku tak, aby sa umožnila analýza citlivosti z hľadiska vplyvov rôznych úrovní a širok pásma. Vo všeobecnosti sa posudzujú dva varianty, jeden v prípade, že existuje určitý druh záruky, že sa predídze veľkým zmenám aukčnej ponuky (buď v podobe limitu veľkosti úpravy alebo úpravy definovanej ako percentuálny podiel kumulatívneho nadbytku) a druhý s neobmedzenými úpravami.

Pri jednej možnosti sa rezerva posudzuje na základe aktivačného mechanizmu založeného na externom ukazovateli, konkrétnejšie, na prognózach rastu HDP zverejnených v jesenných vydaniach Európskej hospodárskej prognózy. Keďže sa pásmo nevyjadruje priamo v emisných kvótach, aktivačné mechanizmy založené na externých ukazovateľoch si v každom prípade vyžadujú dodatočný krok spočívajúci v určení množstva kvót umiestnených do rezervy/uvoľnených z rezervy. Vzhľadom na ťažkosti týkajúce sa presného premietnutia jednotky rastu HDP do množstva kvót, aktivačný mechanizmus založený na externých ukazovateľoch sa posudzuje iba v kombinácii s vopred určenými výškami úpravy vo výške 200 miliónov kvót.

3.3. Čiastkové možnosti kombinácie rezervy stability trhu a trvalého stiahnutia

Na uľahčenie porovnania sa na časť trvalého stiahnutia používa rovnaká výška ako v rámci možnosti 1b – 500 miliónov kvót. Pokiaľ ide o koncepciu časti týkajúcej sa rezervy stability trhu, je založená na ústrednej možnosti (možnostiach), ktorá vyplýva z predbežného

posúdenia rôznych čiastkových možností rezervy stability trhu, t. j. z čiastkovej možnosti bez širokého absolútneho pásma a z čiastkovej možnosti ročnej úpravy spočívajúcej v umiestnení kvót do rezervy, vymedzených ako podiel kumulatívneho nadbytku.

4. ANALÝZA VPLYVOV

4.1. Rovnováha na trhu

Posudzuje sa, či sa možnosťou trvalého stiahnutia a možnosťou rezervy stability trhu rieši existujúci problém veľkej nerovnováhy na trhu. V prípade rezervy stability trhu sa zároveň s použitím údajov z fázy 2 (2008 – 2012) posudzuje, či by jednotlivé možnosti zabránili problému, keby sa boli zaviedli už vo fáze 2.

Trvalé stiahnutie:

- Očakáva sa, že rozsiahlym trvalým stiahnutím (možnosť 1a) sa včas zníži nerovnováha na trhu, bez opätovného nárastu nadbytku neskôr vo fáze 3. Zdá sa, že táto možnosť je viac v súlade s cieľom medzičasovej účinnosti, než v prípade základnej možnosti 0.
- Znížením výšky trvalého stiahnutia na 500 miliónov kvót (možnosť 1b) by sa náležite znížil stabilizačný vplyv opatrenia, došlo by k opätovnému nárastu nadbytku neskôr vo fáze 3 a zlepšenie medzičasovej účinnosti by bolo v obmedzenejšom rozsahu než pri rozsiahlom stiahnutí.

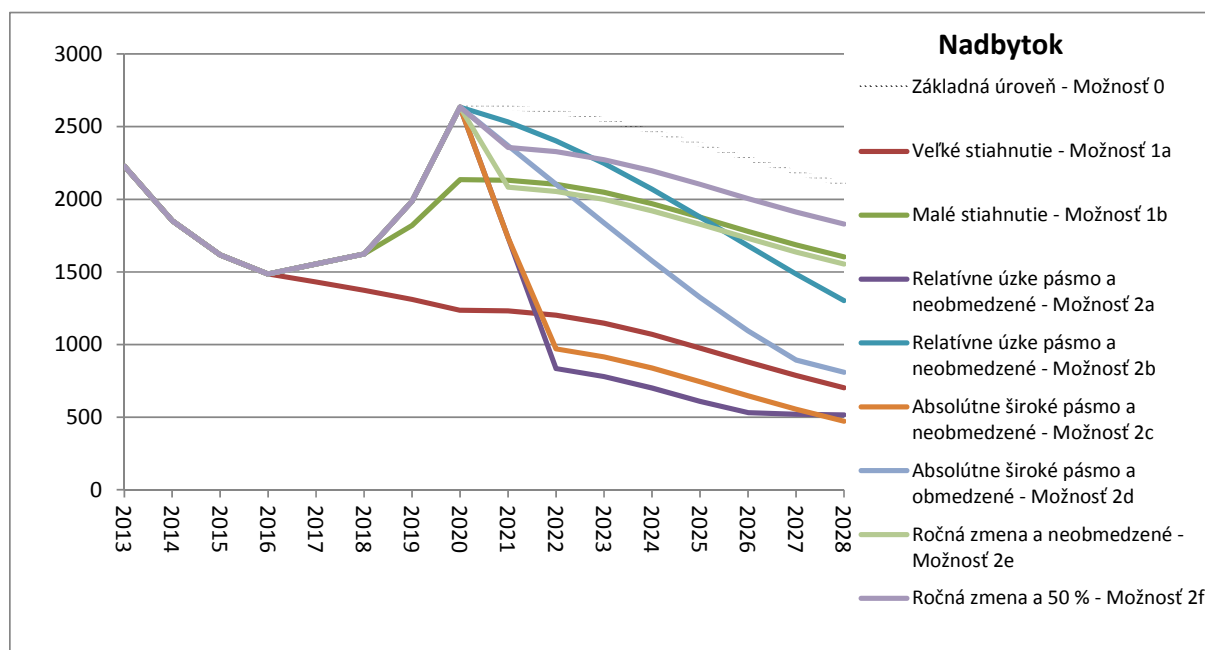
Rezerva stability trhu:

- Existuje rozdiel medzi schopnosťou jednotlivých čiastkových možností zabrániť akumulácii veľkého nadbytku a riešiť takýto nadbytok, ak už vznikol (pozri **Error! Reference source not found.**). Určité čiastkové možnosti by tomuto problému zabránili v odlišnom rozsahu, ako by to bolo v prípade iných čiastkových možností. Očakáva sa však, že všetky čiastkové možnosti budú tento problém riešiť, hoci rôznou rýchlosťou.
- Aktivačné mechanizmy založené na nadbytku sú účinnejšie ako tie, ktoré sú založené na HDP, pokiaľ ide o zachytenie zmien dopytu, nielen v dôsledku makroekonomických zmien, ale aj v dôsledku iných faktorov, ktoré môžu ovplyvniť dopyt, napríklad vplyvu doplnkových politík. Zároveň lepšie zachytávajú faktory na strane ponuky, napríklad zmeny prílevu medzinárodných kreditov.
- Pri porovnaní jednotlivých aktivačných mechanizmov založených na nadbytku sa očakáva, že tie, ktoré sú založené na kumulatívnom nadbytku, budú výkonnejšie ako tie, ktoré sú založené na ročných zmenách nadbytku, v situácii, keď sa už rovnováha na trhu zlepšila prostredníctvom odloženia. Aj keď aktivačné mechanizmy založené na zmenách rovnováhy môžu byť účinnejšie, pokiaľ ide o predchádzanie nerovnováhy na trhu, nevedú k ďalšiemu znižovaniu nadbytku, keď už trh nie je v stave rovnováhy.
- Aktivačné mechanizmy založené na nadbytku s absolútnym pásmom zaznamenali lepší výsledok, pokiaľ ide o jednoduchosť. Navyše, relatívne pásmo, ktoré sa zužuje v súlade so znižujúcim sa stropom, môže priniesť zlé výsledky, ak sa zvýšila potreba zaistenia proti riziku.
- Očakáva sa, že širšie pásmo povedie k nižšej výške a frekvencii úprav, ako aj k menšej variabilite aukčných objemov. Na druhej strane je pravdepodobné, že užšie pásmo povedie k väčšiemu počtu zásahov, a to v oboch smeroch, t. j. k niekoľkým

úpravám, ktorými sa do rezervy stability trhu umiestnia kvóty len preto, aby sa tieto kvóty o krátky čas z rezervy uvoľnili.

- Obmedzené úpravy, buď s explicitným limitom výšky úpravy, alebo určené ako určitý percentuálny podiel kumulatívneho nadbytku, zaznamenali lepší výsledok z hľadiska predvídateľnosti. Zároveň vedú k väčšej plynulosti z hľadiska aukcií a k postupným zmenám nadbytku aj rezervy stability trhu. Neobmedzené úpravy však získali lepšie hodnotenie, pokiaľ ide o pružnosť riešenia rozsiahlych a náhlych výkyvov rovnováhy na trhu a vo všeobecnosti dokážu rovnováhu na trhu obnoviť rýchlejšie. V situáciách s veľkým nadbytkom, ktorý sa na trhu očakáva koncom fázy 3, však môžu viesť k tomu, že na trhu niekoľko rokov nebude žiadna aukčná ponuka.

Obrázok 2: Vývoj nadbytku v rámci jednotlivých čiastkových možností trvalého stiahnutia a rezervy stability trhu, ak sa budú realizovať vo fáze 4

Na uľahčenie porovnania sa ďalšia analýza nezaoberá všetkými možnosťami rezervy stability trhu. Vzhľadom na kombináciu kritérií sa navrhuje, aby sa možnosť 2d (s aktivačnými mechanizmami založenými na objeme, so širokým absolútnym rozpätím nadbytku od 400 do 1 000 miliónov kvót a s ročnou úpravou, pri ktorej sa do rezervy umiestnia kvóty definované ako 10 % kumulatívneho nadbytku) prijala ako ústredná možnosť rezervy stability trhu, ktorá sa má ďalej posúdiť z hľadiska vplyvov iných ako vplyv na rovnováhu na trhu a porovnať s možnosťami trvalého stiahnutia. Táto možnosť má významnú výhodu z hľadiska jednoduchosti. Aj keď v rámci tejto možnosti nemusí byť možné úplne riešiť nerovnováhu na trhu vo fáze 3, bude to možné už na začiatku fázy 4.

Táto čiastková možnosť zároveň tvorí tú časť možnosti kombinácie rezervy stability trhu a trvalého stiahnutia, ktorá sa týka rezervy stability trhu:

- Napriek tomu, že táto možnosť vedie k opätovnému nárastu nadbytku na konci fázy 3, v porovnaní so základnou možnosťou 0 táto možnosť nadbytok znižuje. Takisto je zachované postupné znižovanie nadbytku vo fáze 4. Zdá sa, že je viac v súlade s cieľom medziasovej účinnosti, než základná možnosť 0.

4.2. Potenciálny vplyv na tvorbu cien uhlíka

V situácii bez odloženia a akýchkoľvek štrukturálnych opatrení sa v referenčnom scenári použitom na posúdenie vplyvu na rámec politiky v oblasti klímy a energetickej efektívnosti

do roku 2030 očakáva cena uhlíka 5 EUR v roku 2015 a 10 EUR v roku 2020, pričom sa predpokladá ďalšie zvýšenie nadbytku kvót na viac ako 2,5 miliardy kvót v roku 2020 a následne len jeho postupný pokles. Ak vo fáze 3 dôjde k odloženiu 900 miliónov kvót (základná možnosť 0), ceny by sa v zásade nemali zvýšiť výrazne nad úroveň týchto prognóz, ak bude v príslušnom období zvyšný nadbytok dostatočne veľký.

Z hľadiska veľkého stiahnutia (možnosť 1a) by vplyv na cenu uhlíka bol prinajmenšom podobný ako pri odložení v prvých rokoch fázy 3, ale bez nárastu cien od roku 2019. Ak by sa trvalým stiahnutím plánovaný nadbytok znížil iba v obmedzenom rozsahu, o 500 miliónov kvót (možnosť 1b), očakáva sa, že aj vplyvy na ceny by boli náležite obmedzené.

Ceny sa môžu zvýšiť, keď sa bude zväčšovať rezerva stability trhu. Keď už bude zavedená a trh bude vyváženejší, ceny by mala silnejšie ovplyvňovať klesajúci strednodobý a dlhodobý strop. Keď sa z rezervy uvoľnia kvóty, ceny môžu v relatívnom vyjadrení klesnúť. Akákoľvek rezerva, ktorá znižuje nadbytok na úroveň podporujúcu správne fungovanie trhu s uhlíkom, by tak skôr podporila postupný prechod na nižšie emisie, aj v prípade vyššej ambície v systéme ETS EÚ v kontexte rámca do roku 2030. Očakáva sa, že sa tým zníži riziko príliš nízkych investícií do nízkouhlíkových technológií v krátkodobom horizonte, čím sa zvýšia náklady v strednodobom a dlhodobom horizonte. Podrobné posúdenie ročného rozsahu vplyvov rezervy stability trhu na ceny však nie je možné vykonať z niekoľkých dôvodov⁵.

Koncom fázy 3 sa očakáva relatívne zvýšenie cien v dôsledku kombinovaného účinku rezervy stability trhu, doplneného účinkom trvalého stiahnutia 500 miliónov kvót. Z tohto dôvodu sa očakáva, že poskytnutá podpora bude silnejšia ako pri samotnom trvalom stiahnutí rovnakého množstva (možnosť 1b). Ďalej je pravdepodobné, že bude mať väčší vplyv, ako by mala podobná samotná rezerva stability trhu (napr. možnosť 2d). Táto možnosť by však napriek všetkému koncom fázy 3 spôsobila určitý nárast nadbytku, a preto by mala na ceny menší vplyv než rozsiahle trvalé stiahnutie (možnosť 1a).

4.3. Vplyvy na konkurencieschopnosť

Neposilnenie systému ETS EÚ v krátkodobom horizonte by v dlhodobom horizonte malo vplyv na konkurencieschopnosť EÚ. Nereprezentatívne slabý signál cien uhlíka, ktorý v poslednom čase vyplýva zo systému ETS EÚ a ktorý môže zostať na dosť nízkej úrovni až do fázy 4, by mal nepriaznivé účinky na investície a inovácie v oblasti nízkouhlíkových technológií. Ďalej by viedol k dezintegrácii politiky EÚ v oblasti energetiky a klímy a k väčšej fragmentácii vnútorného trhu. Čím silnejší bude signál cien uhlíka v krátkodobom horizonte, tým menšie by mali byť tieto negatívne následky.

Z hľadiska možných krátkodobých priamych nákladov pre energeticky náročné odvetvia, ktoré sa považujú za odvetvia vystavené riziku úniku uhlíka, treba poznamenať, že z overených údajov o emisiách z fázy 2 vyplýva celkový nadbytok bezodplatných kvót vo vzťahu k emisiám, ktoré vykázali priemyselné odvetvia (okrem energetického sektora), viac ako 34 %, alebo zhruba 895 miliónov kvót⁶. Ide o odhad pre priemysel ako celok, takže je zrejmé, že medzi odvetviami a zariadeniami existujú potenciálne variácie. Ak by emisie vo fáze 3 boli podobné emisiám v akomkoľvek roku fázy 2 okrem roku 2008, potom sa očakáva, že výsledkom pokračujúceho bezodplatného pridelovania bude nadbytok počas fázy 3, so zreteľom na existujúci nadbytok z fázy 2.

⁵ Ďalšie informácie sa nachádzajú v kapitole 4.1 posúdenia vplyvu na odloženie: http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/auctioning/docs/swd_2012_xx2_en.pdf.

⁶ Časť tohto nadbytku už mohli priemyselné podniky predat', a v takom prípade by sa hodnota týchto kvót pre priemysel nestratila, ale objavila by sa teraz v podobe peňazí. Údaje zahŕňajú všetky stacionárne zariadenia uvedené v protokole transakcií Európskej únie (EUTL), pri ktorých sa neuvádza kód činnosti „spaľovanie“.

Ak by emisie mali byť podobné ako v roku 2005 alebo 2008, potom by pokračujúce bezodplatné pridelovanie popri existujúcom nadbytku nebolo dostatočné na splnenie všetkých potrieb priemyslu, ktoré by sa čiastočne museli splniť kúpou ďalších kvót na trhu. V tomto prípade by sa v priemysle mohli vo fáze 3 zaznamenať zvýšené náklady pre štrukturálne opatrenie nákupu kvót.

Vo vzťahu k možným krátkodobým zvýšeniam nákladov na elektrickú energiu v dôsledku systému ETS EÚ (nepriame náklady) sa každé zvýšenie ceny uhlíka o 1 EUR môže premietnuť do zvýšenia v priemere o 0,8 %, v porovnaní s aktuálnou cenou pre priemysel⁷. Pri týchto údajoch sa neberie do úvahy očakávané postúpenie nižších nákladov v členských štátoch, ktoré uplatnia odchýlku umožňujúcu prechodné bezodplatné pridelovanie kvót na modernizáciu výroby elektrickej energie, alebo klesajúci význam zariadení na princípe fosílnych palív pre oblasť tvorby cien elektrickej energie vďaka stabilnej cene uhlíka.

4.4. Sociálne vplyvy

Zvýšenie ceny uhlíka o 1 EUR by sa mohlo premietnuť do zvýšenia v priemere o 0,5 % v porovnaní s aktuálnou cenou pre domácnosti⁸. Politikami v oblasti dekarbonizácie sa tiež znižujú emisie PM_{2.5}, SO₂ a NO_x. Prostredníctvom stabilnejšieho signálu ceny uhlíka môže mať trh s uhlíkom pozitívne vplyvy na zdravie v krátkodobom horizonte, a to na základe zlepšenia kvality ovzdušia prostredníctvom podpory prechodu v používaní paliva z uhlia na plyn a v krátkodobom a dlhodobom horizonte prostredníctvom odradenia od financovania nových uhoľných zariadení. Príjmy z aukcií sa môžu zvýšiť a môžu sa použiť na zmiernenie nepriaznivých sociálnych vplyvov. Z posúdenia vplyvu do roku 2030 vyplýva, že ak sa príjmy z aukcií opäť vrátia do obehu a ak sa určovanie cien uhlíka rozšíri na všetky odvetvia, politiky v oblasti dekarbonizácie môžu viesť k zvýšeniu zamestnanosti o 0,2 % (vytvorenie 430 000 čistých pracovných miest do roku 2030). Čím väčší bude vplyv na signál ceny uhlíka, tým väčšie takéto vplyvy sa očakávajú.

4.5. Vplyvy na životné prostredie

Environmentálny vplyv systému ETS EÚ z hľadiska emisií v odvetviach zahrnutých v určitom období určuje strop. Keďže pri možnostiach zahŕňajúcich trvalé stiahnutie (1a, 1b, 3a a 3b) by sa predpokladala zmena stropu vo fáze 3, majú z hľadiska zníženia emisií pozitívnejší vplyv než možnosti zahŕňajúce rezervu stability trhu.

⁷ V rozpätí od 0,4 % do 1,7 % na úrovni členských štátov. Na základe jednoduchého priemeru zvýšení pre členské štáty EÚ, takže nejde o vážený priemer.

⁸ V rozpätí od 0,2 % do 1,3 % na úrovni členských štátov. Na základe jednoduchého priemeru zvýšení pre členské štáty EÚ, takže nejde o vážený priemer.